

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіварищення “Українських Робітничих Вістей”.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

НАСЛІДКИ ЕМІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КАНАДІ.

В середу рано вінницькі міські влади наочно переконалися про наслідки канадської еміграційної політики, як користар будинку міської ради заповнили яких три сотки безробітних і закладали допомоги.

Безробітні заявили мейєрови міста, що вони не можуть дістати заняття, бо скрізь до роботи наймають тільки новоприбулих емігрантів тому, що ті будуть працювати за дуже низьку платню. Подібну заяву зробив також алдерман Гіпсгау до певної міри потвердили урядники з біра занятя.

Алдерман Гіпс заявив, що одна місцева будівельна компанія найшла в вівторок турт емігрантів, що тільки що прибули до Канади на кораблі “Канада” і не вміють ні слова по англійськи, до роботи на епітарській залізній дорозі коло Милден, Саск., по 30 центів на годину. З того відраховується цим емігрантам \$6.50 тижнево за харч., \$1.50 на місяць на лікаря, і від \$1.00 до \$2.00 місячно за яких певні вигоди. На цим же самім кораблі “Канада” їхали емігранти, що мали при собі контракт на роботу по 20 центів на годину. Місцеві підприємці теж хотіли наняти новоприбулих емігрантів, бо цих діставати вони за дуже низьку платню.

Як видно, еміграційна політика доміняльного правительства, диктована Сі-Ші-Ар-ом і іншими великими капіталістичними інтересами, приносить вже свої наслідки. Тільки вони не такі, як обіцяла канадська буржуазія і правительтво, але такі, перед якими прерастало клясово свідоме робітництво. Буржуазія і її правительтво останніми роками увесь час говорить про еміграційну політику. Це питання не сходять зі сторінок буржуазної преси. Прилив емігрантів з Європи, це, на їхню думку, спасення для Канади. Він збільшить населення Канади, допоможе дальшому розвитку рільництва, оживить торгівлю, дасть піддержку індустрії-консумцю її продуктів і приверне назад добробут країни. Ось так балакали і балакають вони.

В який спосіб можуть емігранти допомогти Канаді, коли по містах і так є багато безробітних, а фермери, хоч і напродукували багато пшениці і худоби, не можуть із догвг викарабати та й покидають їх і йдуть шукати иншої долі, бо їхня пшениця і худоба не поплачує та не може з біди врятувати? — питають себе робітники і фермери. Емігранти не привозять з собою капіталу, бо коли він у них був, то не їхали-б вони до Канади. Правительтво допомоги ніякої не дає, то з чим же вони почнуть господарити на фармах? А вони повинні працювати на фармах, бо тільки таких емігрантів шукають до Канади, що з’обов’язують їх на фармі працювати (це, розуміється, не відноситься до буржуазії, який вступ вєвди свободний і для якої еміграційні закони іде не пшані).

Але ці питання зовсім не трівожили і не трівають тутешню буржуазію, яка теж перекрасно розуміє положення, в якому находитесь канадські робітники і фермери. Це правда, що вона щиро думає про добробут, але про свій власний. І про цей свій добробут вона тільки й дбає. Права також і те, що прибуваючі емігранти для неї потрібні і що вони привернуть її цей добробут, бодай на якийсь час. Тільки не таким способом, як це публично заявляється в буржуазній пресі, але після планів, яких публично не виявляється.

Які цілі має еміграційна політика канадської буржуазії і її пропаганда за спровадженням нових емігрантів, починає виклакувати на самій практиці. Емігрантів спроваджується нібито на фарми, а на ділі многи з цих емігрантів ідуть з захопаними за наукою готовими контрактами до роботи на залізних дорогах Сі-Ші-Ар-ської компанії, а інших займають тут по містах до всяких робіт, за платню чуть не в двох ніжцх від той, яку платять тутешнім робітникам. Емігрантів використають також і при роботах на фармах для пониження заробітної платні. І це робиться в той час, коли тисячі тутешніх робітників ходять без праці. Емігрантам в додатку дається першештво, бо вони дешева робоча сила. Цим способом тутешня буржуазія замає до створення більшої армії безробітних, щоб відтак годилом привнесити робітників ти працювати за таку платню, яку вона їм підкупе. Цим способом думає вона авести робітників до пролежання китайських кудил. Обниження платні тутешнім робітникам, при допомозі нових емігрантів, збільшить знеки буржуазії і створить для шот той добробут, про який вона мріє. Оце й в прамі цілі теперішньої еміграційної політики канадської буржуазії, яка вже виявляє свої наслідки.

Яке-ж повинно бути становище свідомих робітників супроти еміграції? Консервативні робітничі трейд-юніони виступали і виступають проти еміграції, бо лякаються, що капіталісти при помочі нових емігрантів понижать юнійним робітникам ту платню і позбавлять їх тих полєкн, які вони здобули собі в довголітній боротьбі. Вони тільки про платню й думають. Але клясово свідомі робітники з засади не в і не можуть бути проти еміграції, бо, по перше всякі протиеміграційні закони вимірені проти робітників-емігрантів, отже є протиробітничими законами, що тамують свободу трудових мас переноситися з одної країни до другої, в якій їм бажається поселитися і жити. По друге, не робітники-емігранти винні тому, що їх використовує буржуазія в своїх цілях проти інших робітників. Вони не свідомі цього. Їх заманюють скди солодкою брехнею. Для прикладу хай поєдужити уривок з лекції Алфреда Ворда (з Торонто) про Канаду, яку він виголосив в Англії для залозоти до еміграції. Чаюше “Гардіан”, що виходить в Англії, подає слїдуочі слова Ворда:

“З 12,000 робітників, що виїхали до Канади на живня, тільки 200 повернуло назад, а прочим правительтво і Сі-Ші-Ар найшли працю, за яку вони одержують юнійну платню. В Канаді нема безробітти, за те є висока платня і в додатку податки не великі”.

Чи ж винні емігранти, що дають себе ловити на такі солодкі слова. Не можна складати вини на них і не на них треба сердитися, бо так їх, як і тутешніх робітників та незможних фермерів обманює та вианєскує ворог трудових мас — буржуазія. Не проти еміграції повинні протестувати організовані робітники Канади, але проти вианєску так робітників-емігрантів, як і тутешніх. Робітників-емігрантів треба зустрічати, як наших клясових товаришів і подати їм братню помічу руку. Їх треба організувати і освідомляти. А коли вони зрозуміють своє клясове положення, коли пізнають в яких цілях і на яку “гоєтину” їх спровадла сюди канадська буржуазія, то не довго вона буде мати з них потіху. Вони стануть разом з тутешнім організованим робітництвом до боротьби проти вианєску і за повалення капіталізму.

ЗА ЩО Я ЛЮБЛЮ ГАЗЕТУ.

Люблю я газету! До безтравля на корист шляхетської Польщі і мілітаристичної Франції. Тут вам портрет К. Василенка, Чобакова, Смірнова, С. Днієвського. Тих денікінців, за якими плачуть сердобольні свахи ринидячої пороци.

Цих діячів саме судять, коли я читаю “Більшовика”. Допитують Овшенка - Павлюка, “широго Українця” бувашого денікінського офіцера, польського шпіона.

Чому організація займає шпінгустом? — питають Овшенка. Шпінгустом організація займалася, шоб мати засоби для існування — каже він. Чесно заробляли академіки на хабі! Ось за ким розкалобилася душе Пуанкаре і Риппін-инді!

А відтак Овшенко розповідає, як він їздив в Польщу, звідтам до Львова до другого відділу штабу польської армії і там його питали про здоров’я червоної армії.

І професори й академіки писали плани про розташування черв. армії (самі признаються), потім давали їх своїм керівникам; а ті запечатували ті плани, віддавали їх назд професорам, професори перепачкували їх до Варшави, а з Варшави літаком до Парижа.

А ви знаєте, що ви везли? — питають одного професора. — Ні, не знаю — відповідає той.

От що то значить бути професором! Сам напирав, сам перепачкував і не знає що. Така бідна пам’ять.

Опускаю салю суда! Не люблю. Хіба в Києві нема на що дивитися, шоби я дивився на цю шпіонську погань.

Глу до Михайличенківців. Ви ще не чули про таких? Дивно. Хіба ви не читаете газети? Якщо так, то не чули.

Це-ж славний пролетарський театр! Чуєте — український пролетарський... ім. Гната Михайличенка, революціонера замордованого денікінцями після того, як армія Петрушевича відбрала Київ від більшовиків для Денікина.

Замордовано його разом з молодим українським поетом Василем Чумаком... Ви не чули ще і про Василя Чумака?

І не дивно! Це-ж молоденький, це 19-літній хлопчик. А уважають його учителем сучасної молоді української пролетарської поезії.

Це значить, що хоч він молоденький, то ви повинні були про него чути. Його замордували, але

“На кремль — крикну: буде світ! Ми йдем і йдем несем воєн, і творим блиск, і творим дні”

Чуєте, що він казав своїм катом? Чумака замордували, Михайличенка замордували, але нові прийшли на їх місце “і творять блиск, і творять дні”.

Прийшли Михайличенківці, Березильці, Франківці, Гартванці, Плужане, прийшла “Думка”, “Дух”, Хор-Студія ім. Стєценка, студія “Жовтень” — і нехопити мов граніт — йдуть вперед, несуть воєні і творять дні.

А “добродіїв”, що хотіли привернути Україні знов ніч, поєддали в тюрму і судять... Судять судом народним, великим судом, за погане, мерзотне діло.

І все це я вичитає в газеті. Чн-ж тільки те? На волоній шкїрі всего не списав би, що я вичитає.

І кожний робітник може це вичитати. І кожний фермер. Але треба читати газету. Треба її так любити, як я її

ОДНА ВЕЛИКА ЮНІЯ В ТЕОРІІ І ПРАКТИЦІ.

Майже в кожній фабриці, шахті, на залізних дорогах, в лісах, в товариствах, в газетах і між поодинокими робітниками — провадиться дискусія між прихильниками О.В.Ю., членами інтернаціональних юній, членами Р.П.К., С.П.К. і т. д. Прихильники О.В.Ю. докажують, що ідея О.В.Ю. є добра і тому всі робітники, а переважно радикальні робітники повинні підтримати лише клясово-революційну організацію, а такою в Канаді, як вони кажуть, є лише О.В.Ю. Протівники О.В.Ю., як члени з інтернаціональних юній, Р.П.К., а також й С.П.К. докажують, що О.В.Ю. не добра, що вона не функціонує так як треба, що вона роспаде і т. ін.

Шоби як слід обговорити справу О.В.Ю., то повинні “доказати”, як з одної та й з другої сторони не є вистарчаточими. Справу треба розвезти обшпріше та розібрати її з низу до верху. Треба доказати, чи О.В.Ю. є доброю організацією, і чи має вона поле до розвитку в нинішній капіталістичній системі не лише в Канаді, але в якійсь небудь иншій з капіталістичних держав.

Ми знаємо на основі науки матеріалістичного розуміння, що не ідеї витворюють обставини а обставини витворюють ідеї. І так: соціалізм, комунізм, трейд-юніонізм не є ідеями учених людей, а витвором капіталістичної системи. Анархія в капіталістичній системі продукції, індустрійної кризи, безробіття, золото з одної сторони, а убожество в учених людей і вони заставляли себе думати, шукати ліку, шукати коріня лиха, кляча до полішення, почали писати книжки — теорії трейд-юніонізму і комунізму.

Коли ми читаємо теорії соціалізму ріжних соціалістичних письменників, то ми, як поневелена робітничя кляса, не маємо нічого проти них. Ми кажемо, що теорія соціалізму є дуже доброю ідеєю. Але сказати лише “доброю ідеєю” за мало. Нам треба також дослідити, чи що ідея можна перевести в практику. А як ми можемо це дослідити? Треба буди познайомленому з капіталістичною господаркою, треба перестудіювати політичну економію, треба перестудіювати книжку “Матеріалістичне розуміння історії” і багато інших книжок по цім питанню. Коли ми цього не зробимо, то тоді ми не зможемо знати, що добре, а що ні, що можливе, а що не можливе.

Соціалізм є можливим і теорію соціалізму можна перевести в практику, але лише там, де на це є вроблений ґрунт, як приміром в Німеччині, Франції, Англії, Америці і прочих менших і більших індустріально розвинених державах. Не можливо перевести теорію соціалізму в практику в феодальних і на півцивілізованих краях. Колиб хто хотів лише своєю ідеєю це зробити, то він мує-бї провалитися. *Ідеї не можуть ніти творити обставини.*

Друга причина, чому теорії О.В.Ю. не можна перевести в практику, ще є така: Скажім, приміром, що ми вже маємо 65% робітників в О.В.Ю. Скажім, що ці 65% робітників вступили до юнії — О.В.Ю. тому, що підприємці визнали її. Скажім, що ми всі спільно вїбрали делегатів і пієсали їх на переговори з компаніями. Отже машиністи домагаються 10 ц. підвижки, ковалі 10 ц., кармені 10 ц., а помічники та кож. 10 ц. Компанії реагювали справу і сказали так: Машиністи і ковалі мають тепер по 70 ц. на годину, кармені 60 ц., а помічники лише 50 ц. на годину. Отже ми підписалимо карменам 10 ц. і помічникам 10 ц., а ковалям і машиністам нам не хочеться підвишити. Що з цього вийде? Страйк? Так, машиністи і ковалі схотять страйкувати. Але кармені і помічники ні. Вони вдоволені. Їхні матеріальні інтереси вже не мають нічого спільного з машиністами і ковалями. Тоді машиністи і ковалі виходять на страйк, а кармені і помічники працюють. З О.В.Ю. вийшов шпик. Вона назад перетворюється в т. зв. “крефт” юнію.

О.В.Ю. є неможливою в нікотрій капіталістичній державі. Не лише тому, що робітники не дозріли до неї, але навіть й тоді, як вони вже дозріють. Бо коли-б ми мали не 65%, а 100% клясово свідомих революційних робітників, то в той час така організація, як О.В.Ю. не хотіла-б бавитися переговорами з компаніями, а скачала-б своїм сильним кулаком по політичну владу, перетворилася-б в політичну партію і стала-б власителем фабрик, землі і держави.

На це обставини ще не склались, а спеціально в Канаді. Тому не потрібно себе дурити лише самою ідеєю, а треба оглядатися на обставини.

В 1919 році засновано О.В.Ю. в Канаді. В перших роках 1919—1920 вона росла і розвивалась, а від 1921 р. до цього часу вона роспалась. Нині О.В.Ю. майже не існує. Лише гурток лідерів заложив собі “Атлетик-Клуб” і “Фут-бол кометешен”, з чого удержує сам себе і свою газету “Вон Биг Юніон Баслетін”.

Сотки радикальних робітників вертають назад до інтернаціональних юній, бо вони переконалися, що ідеєю не можливо переконати обставин. Вони будуть працювати в А.Ф.П., а коли прийде слушна хвиля, то перетворять її в одну велику юнію та поруч революційної політичної партії будуть боритися за краще життя і новий лад на землі.

Синьверголець.

РІЖНІ ВІСТІ.

АНАТОЛЬ ФРАНС ВИЗДОРОВІВ.

Найбільший живучий французський письменник Анатоль Франс, по переконанні комуніст, виздорів з тяжкої недуги і закінчує тепер новий великий роман на соціально-політичну тему, в якому дієвими особами є сучасні діячі комуністи, парламентські соціалісти, буржуазні політики, творчі антагани і инші. Одним з головних типів в його романі являється Лойд Джордж.

Анатоль Франс в середу святкував 80-ті роковини свого народження, і в цей день працював тяжко, як звичайно. Знаменитого письменника вїтали делегати, зложені з його вибраних приятелів, які репрезентували літературні, артистичні і політичні круги. Привітні телеграми і листи наслідки до нього в величезному числі зі всіх частей світа.

“СВЯТОЮРЦІ” ВИПШЛИ НА СВОБОДУ.

23. марта виїшли на волю з польської тюрми українські комуністи Іван Ваньтух і Юрко Матвій, яких —около два і пів року тому назад арештовано разом з іншими товаришами на комуністичним з’їзді в святоюрській будинку у Львові. У зв’язці прорядили вони 2 роки і 5 місяців. Зі “святоюрців” остали ще у в’язниці 4 товариші: Нєстор Хомин, Ізидор Сенік, Казимир Ціховскі і Мозєс Рапалпорт. Ціховскі і Сенік сидять в тюрмі в Хєншінах, а Хомин і Рапалпорт в Радомю.

ЖДУТЬ ВИЗВОЛЕННЯ ВІД СИГУРЕНЦІ.

Часопис “Діло” поміщує кореспонденцію з Черновців, в якій перекажує настрій бесерабського та буковинського українського та російського населення в зв’язку з переговорами між Радянськими Рєпубліками та Румунами.

“Як так звані “буржуазні”, так і робітничі та селянські ко — з инше “кореспондент — з лідомою увагою стежать за ходом переговорів. Все бесарабське населення прагне визволення від Румунів. Всі чекають та не можуть дочекатися шчасивого для них наслідку радянсько-румунських переговорів. Судячи по настрою цих код, Румунам у Бєсарабії ні на кого поклататися крім своєї жандармерії”.

АЛЯРМИ ПРО НЕБЕЗПЕКУ НОВОЇ ВІЙНИ.

ВІДЕНЬ, 12. квітня. — З ріжних країв наспівують алярмуючі вісти про небезпеку нової війни на Сході. З Білгороду, Бухарєшту і Варшави доносьть, що над границею Бєсарабії відбугається концентрація Червоної Армії, яка кожної хвили може бути готова до наступу на Бєсарабію.

Телеграма з Бухарєшту доносить, що з Радянської України перейшло до Бєсарабії кілька відділів зброєних добровольців, які почали облягати деякі місцевости.

Мусія.